

INDOKOLÁS

a kisadózó egyéni vállalkozók tételes adójáról szóló 2026. évi ... törvényhez

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslat a vállalkozói társadalom részéről megfogalmazott igényekre figyelemmel újra szabályozza a kisadózó vállalkozók tételes adójának szabályait, és az adózási forma választásának lehetőségét az egyéni vállalkozók szélesebb köre számára teszi elérhetővé.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

az 1. §-hoz

A rendelkezés a törvény hatályát és az adó alkalmazásának alapvető szabályait határozza meg. Rögzíti, hogy az egyéni vállalkozó az e törvény szerinti adóalanyiság választása és az arra való jogosultsága esetén az egyéni vállalkozói tevékenységéhez kapcsolódó adó- és más közteherfizetési kötelezettségeit e törvény rendelkezései szerint teljesítheti.

A rendelkezés meghatározza a nemzetközi szerződések és a viszonyosság alkalmazásának szabályait. Rögzíti továbbá, hogy az e törvény szerinti adóval összefüggő hatósági ügyekben az állami adó- és vámhatóság jár el, az adókötelezettségek teljesítésére pedig e törvény mellett az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései irányadók.

A rendelkezés kimondja, hogy az e törvény szerinti adó a központi költségvetés bevétele, valamint meghatározza az állami adó- és vámhatóság által az adóalanyokról vezetett nyilvántartás közhiteles hatósági nyilvántartásként történő minősítését.

a 2. §-hoz

A rendelkezés meghatározza a törvény alkalmazásában használt alapvető fogalmakat.

a 3. §-hoz

A törvényjavaslat meghatározza a kisadózó vállalkozók tételes adójának választására jogosult alanyi kört. Az adó választására az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény szerinti egyéni vállalkozó jogosult, függetlenül attól, hogy főfoglalkozású kisadózónak minősül-e. Az adóalanyiság választását az állami adó- és vámhatósághoz, az e célra rendszeresített nyomtatványon kell bejelenteni.

a 4. §-hoz

A rendelkezés meghatározza a kisadózói adóalanyiság keletkezésének időpontját, az adóalanyiság választásához kapcsolódó bejelentési kötelezettségeket és kizáró feltételeket, valamint az állami adó- és vámhatóság nyilvántartásba vételhez kapcsolódó tájékoztatási kötelezettségét.

Főszabály szerint a kisadózói adóalanyiság a választás bejelentését követő hónap első napjával jön létre. Ettől eltérően a tevékenységét év közben kezdő egyéni vállalkozó az adóalanyiság

választását az állami adó- és vámhatósághoz történő bejelentkezéssel egyidejűleg jelentheti be; ebben az esetben az adóalanyiság az egyéni vállalkozás nyilvántartásba vételének napjával jön létre.

Az adóalanyiság választásakor az egyéni vállalkozó bejelenti a törvényben meghatározott azonosító adatait, továbbá nyilatkozik arról, hogy főfoglalkozású kisadózónak minősül-e. A bejelentett adatokban, illetve a főfoglalkozású kisadózói minőségben bekövetkező változást annak bekövetkeztét követő 15 napon belül be kell jelenteni az állami adó- és vámhatóságnak.

Nem választhatja az adóalanyiságot az az egyéni vállalkozó, akinek az adószámát az állami adó- és vámhatóság a bejelentés évében vagy az azt megelőző 12 hónapban törölte, illetve aki a bejelentés időpontjában adószám-törlés hatálya alatt áll.

Szintén nem választhatja az adóalanyiságot az az egyéni vállalkozó, aki az Önálló Vállalkozók Tevékenységi Jegyzéke szerinti saját tulajdonú vagy bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése tevékenységből az adóalanyiság választásának évében bevételt szerzett. A kizáró feltétel tehát nem önmagában e tevékenység folytatásához, hanem az abból származó bevétel megszerzéséhez kapcsolódik.

Az állami adó- és vámhatóság az e törvény szerinti adó hatálya alá tartozó adózóként történő nyilvántartásba vételről értesítő levélben tájékoztatja a kisadózót. A tájékoztatás tartalmazza a kisadózó alapvető azonosító adatait és az adóalanyiság kezdő időpontját, továbbá a nyilvántartásba vételkor irányadó tételes adó összegére és megfizetésére vonatkozó adatokat, valamint a törvény szerinti adókötelezettségek rövid ismertetését.

az 5. §-hoz

A rendelkezés tételesen felsorolja az adóalanyiság megszűnésének eseteit, valamint meghatározza az adóalanyiság megszűnésének időpontját. Megszűnik az adóalanyiság, ha

- a kisadózó bejelenti, hogy adókötelezettségeit a jövőben nem a törvényjavaslat szabályai szerint teljesíti – a bejelentés hónapjának utolsó napjával;
- az egyéni vállalkozói tevékenység folytatására való jogosultság az Evecvtv. szerint megszűnik – az egyéni vállalkozói jogállás megszűnésének napjával;
- az adóalanyiság időszakában elkövetett jogsértés miatt a kisadózó terhére az állami adó- és vámhatóság számla- vagy nyugtaadás elmulasztásáért, be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatásáért vagy igazolatlan eredetű áru forgalmazásáért mulasztási bírságot, jövedéki bírságot állapít meg – az adóalanyiság megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válása hónapjának utolsó napjával;
- a kisadózó állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott, végrehajtható, nettó módon számított adótartozása a naptári év utolsó napján meghaladja a 100 ezer forintot – az adóalanyiság megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válása hónapjának utolsó napjával, azzal, hogy az állami adó- és vámhatóság a határozatot visszavonja, ha a kisadózó az adótartozását a határozat véglegessé válásáig megfizeti;
- a kisadózó ingatlan-bérbeadásból vagy -üzemeltetésből szerez bevételt – a bevétel megszerzését megelőző nappal;
- a kisadózó bevételt szerez a munkáltatójától, vagy a munkaviszonya megszűnését követő 24 hónapon belül a volt munkáltatójától, illetve ezen jogalanyok jogutódjától vagy kapcsolt vállalkozásától – a bevétel megszerzését megelőző nappal;
- az adóév utolsó napjával, ha a kisadózó által az adóévben ugyanazon kifizetőtől vagy külföldi kifizetőtől, valamint az e kifizetővel az adóévben kapcsolt vállalkozási viszonyban álló személyektől termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértékeként együttesen

megszerzett bevétel eléri a kisadózó adóévben megszerzett összes bevételének az 50 százalékát.

Az utolsó megszűnési esetekben az adóalanyiság akkor is megszűnik, ha a kisadózó a bevételt más személytől (pl.: munkaerő-közvetítő cégtől) szerzi meg, de a kisadózói tevékenységet valójában a munkáltató, a volt munkáltató vagy azok kapcsolt vállalkozása, jogutódja, illetve ugyanazon kifizető, külföldi kifizető részére teljesíti. Az állami adó- és vámhatóság az adóalanyiság megszűnéséről határozattal értesíti a kisadózót. A rendelkezés előírja továbbá, hogy a kisadózó az ingatlan-bérbeadásból vagy -üzemeltetésből származó bevétel megszerzésének időpontját, valamint munkáltató, volt munkáltató részére kisadózóként történő tevékenységvégzést 15 napon belül bejelentse az állami adó- és vámhatóságnak. A bejelentést az adóévet követő év január 15. napjáig kell megtenni abban az esetben, ha a kisadózó ugyanazon kifizetőtől, külföldi kifizetőtől, illetve ezen kifizetők kapcsolt vállalkozásától együttesen származó bevétele eléri az összes bevételének az 50 százalékát.

a 6. §-hoz

Az egyéni vállalkozó az adóalanyiság megszűnése esetén a megszűnés évében és az azt követő 12 hónapban nem választhatja a kisadózó egyéni vállalkozók tételes adója szerinti adóalanyiságot.

a 7. §-hoz

A tételes adó mértéke attól függően kerül meghatározásra, hogy a kisadózó főfoglalkozású kisadózónak minősül-e. A főfoglalkozású kisadózó 2027-ben havonta 100 ezer forint, 2028. január 1-jétől pedig a tárgyévet megelőző év első napján érvényes minimálbér szociális hozzájárulási adó- és társadalombiztosítási járulék-tartalmának megfelelő, ezer forintra kerekített összeget fizet. A nem főfoglalkozású kisadózó 2027-ben havonta 50 ezer forint, 2028. január 1-jétől pedig a tárgyévet megelőző év első napján érvényes minimálbér személyi jövedelemadó-tartalmának megfelelő, ezer forintra kerekített összeget fizet tételes adóként. A tételes adó teljes összegét az adóalanyiság fennállásának minden megkezdett naptári hónapjára meg kell fizetni a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig.

A tételes adó mértékét az állami adó- és vámhatóság a honlapján a tárgyév január 12. napjáig közzéteszi.

A tételes adófizetési kötelezettségen felül a kisadózót 40 százalékos mértékű különadó terheli, ha bevétele meghaladja az évi 22 millió forintos keretösszeget, vagy – ha a kisadózó az adóév nem minden hónapjára köteles tételes adót fizetni – annak időarányos részét. Az adót az adóévet követő év február 25. napjáig, az adóalanyiság év közbeni megszűnése esetén pedig az adóalanyiság megszűnését követő 30 napon belül kell bevallani és megfizetni.

A rendelkezés meghatározza azokat az eseteket is, amelyek fennállása esetén a kisadózót nem terheli tételes adófizetési kötelezettség, valamint az ehhez kapcsolódó bejelentési és nyilvántartási szabályokat.

a 8. §-hoz

A kisadózó a kifizetőtől, illetve külföldi kifizetőtől termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás ellenértékeként megszerzett bevétele után kiegészítő adót fizet, ha e bevétel 15 százaléka meghaladja az adóévben összesen fizetendő tételes adó összegét. A kiegészítő adó összege a kifizetőtől, illetve külföldi kifizetőtől származó bevétel 15 százalékának a fizetendő tételes adó összegét meghaladó része. Ez utóbbi csökkentő tétel meghatározásakor nem vehető figyelembe annak a hónapnak a tételes adója, amelyre a kisadózót tételesadó-fizetési kötelezettség nem terheli (például mert az egyéni vállalkozói tevékenységét a hónap egészében szünetelteti).

A 22 millió forintos keretösszeg számításánál a kifizetőtől, illetve külföldi kifizetőtől származó bevételt is figyelembe kell venni, ugyanakkor a keretösszeget meghaladó bevételrész nem tartozik a kiegészítő adó alapjába, arra kizárólag a 40 százalékos adót kell megfizetni.

a 9. §-hoz

A rendelkezés rögzíti, hogy a kisadózó vállalkozók tételes adójának megfizetése mely közterheket váltja ki az adóalanyiság időszakában. Eszerint a tételes adó megfizetésével a kisadózó az alábbiakat teljesíti:

- a vállalkozói személyi jövedelemadó és a vállalkozói osztalékalap utáni adó vagy átalányadó megállapítása, bevallása és megfizetése;
- a saját maga után fizetendő személyi jövedelemadó és társadalombiztosítási járulék megállapítása, bevallása és megfizetése;
- a szociális hozzájárulási adó megállapítása, bevallása és megfizetése.

A tételes adó megfizetésével azonban a kisadózó nem mentesül az általa foglalkoztatott személyek foglalkoztatására tekintettel teljesítendő adókötelezettségek alól.

a 10. §-hoz

A főfoglalkozású kisadózó a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény szerint biztosítottnak minősül, és a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény szerinti valamennyi ellátásra jogosultságot szerez. Az ellátások számításának alapja havonta 2027-ben 317 ezer forint, 2028. január 1-jétől pedig a tárgyévi minimálbér összege.

A nem főfoglalkozású kisadózó e jogállása alapján biztosítottnak nem minősül, társadalombiztosítási és álláskeresési ellátásra jogosultságot nem szerez.

A rendelkezés meghatározza a főfoglalkozású kisadózó biztosítása szünetelésének szabályait, valamint az állami adó- és vámhatóság biztosított jogállással kapcsolatos adatszolgáltatási kötelezettségét.

A jövedelemigazolás kiállítása szempontjából a kisadózó jövedelmének a kisadózó utolsó, a megszerzett bevételről tett bevallásában feltüntetett bevételének 60 százaléka minősül.

a 11. §-hoz

A kisadózó az adóévet követő év február 25. napjáig bevallást tesz az adóévben adóalanyként megszerzett bevételéről (külön feltüntetve a kifizetőtől, külföldi kifizetőtől származó bevételt), a 40 százalékos mértékű adóról és a 15 százalékos mértékű kiegészítő adóról. Ha az adóalanyiság év közben szűnik meg, a bevallást az adóalanyiság megszűnését követő 30 napon belül kell megtenni.

a 12. §-hoz

A kisadózó bevételi nyilvántartás vezetésére köteles, amelyben a bevételeit – ideértve annak megjelölését is, hogy a bevétel kifizetőtől származó bevételnek minősül-e – időrendben és ellenőrizhető módon rögzíti. A rendelkezés meghatározza a bevételi nyilvántartás kötelező adattartalmát, a nyilvántartási kötelezettség bizonylatok megőrzésével történő teljesítésének feltételeit, valamint a nyilvántartás és a bizonylatok megőrzésének szabályait.

a 13. §-hoz

A rendelkezés az Szja tv. szerinti adózás és a kisadózói adóalanyiság, valamint a korábbi törvények szerinti és az e törvény szerinti kisadózói adóalanyiság közötti áttérés szabályait határozza meg. Rendezi az áttérést megelőző időszakhoz kapcsolódó bevételek és kiadások elszámolását, a meglévő készletek kezelését, valamint a kisadózói adóalanyiság választását

megelőzően igénybe vett egyes kedvezményekhez kapcsolódó kötelezettségeket. Meghatározza továbbá a kisadózói adóalanyiság megszűnéséhez kapcsolódó, az átalányadózás választására, a vagyonleltár készítésére, a tárgyi eszközök és nem anyagi javak értékcsökkenési leírására, a költségek elszámolására és a korábbi fennmaradt elhatárolt veszteségre vonatkozó szabályokat.

a 14. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés. A törvény egyes, az új adóalanyiság választásának előkészítéséhez és az átmenethez szükséges rendelkezései 2026. december 1-jén lépnek hatályba, az új adónemre vonatkozó érdemi rendelkezések többsége 2027. január 1-jétől alkalmazandó. A régi KATA tételes adójának és ellátási alapjának második lépcsős emelésére vonatkozó rendelkezések 2028. január 1-jén, a régi KATA hatályon kívül helyezéséhez kapcsolódó rendelkezések pedig 2029. január 1-jén lépnek hatályba.

a 15. §-hoz

A rendelkezés 2029. január 1-jétől hatályon kívül helyezi a kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló 2022. évi XIII. törvényt (a továbbiakban: Kata tv.).

a 16. §-hoz

A rendelkezés kimondja, hogy ha a régi KATA szerinti adóalanyiság valamilyen szankció jellegű intézkedés következtében szűnik meg, a kisadózó a megszűnés évében és az azt követő 12 hónapban nem választhatja az e törvény szerinti adóalanyiságot.

Ha régi szabályokat alkalmazó kisadózó kifizető részére bocsát ki számlát, azt 15 napon belül kell bejelentenie az állami adó- és vámhatóságnak, és adóalanyisága a bevétel megszerzését megelőző nappal megszűnik. Ilyen esetben azonban bejelentkezhet e törvény hatálya alá, és adóalanyisága a főszabálytól eltérően a bejelentkezés napján jön létre. A váltás hónapjára az új szabályok szerinti tételes adót kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a hónap mely napján szűnt meg a régi adóalanyiság és keletkezett az új.

a 17. §-hoz

A rendelkezés az új adónemre történő áttérés szabályait határozza meg. A 2028. december 31-én a Kata tv. szerinti kisadózói adóalanyisággal rendelkező egyéni vállalkozó 2029. január 1-jétől külön bejelentés nélkül e törvény szerinti főfoglalkozású kisadózónak minősül, és az állami adó- és vámhatóság e minőségében nyilvántartásba veszi. A kisadózó 2028. december 31-éig bejelentheti, ha 2029. január 1-jétől nem kíván az új szabályok szerint adózni.

Az új adóalanyiság választására vonatkozó nyilatkozatot 2026. december 1-jétől lehet megtenni, amely alapján az adóalanyiság 2027. január 1-jén jön létre.

A rendelkezés a Kata tv. szerinti adóalanyiság és az e törvény szerinti adóalanyiság közötti bevételi elhatárolás szabályát határozza meg. A 2028. december 31-én kisadózónak minősülő egyéni vállalkozó 2028. december 31-én megszerzett bevételként veszi figyelembe azt az ellenértéket, amelynek bizonylat szerinti teljesítési időpontja 2029. január 1-jét megelőző időpontra esik.

a 18. §-hoz

A rendelkezés a helyi adókról szóló törvényben vezeti át az új adónem elnevezését.

a 19. §-hoz

A rendelkezés a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvényben vezeti át az új adónem elnevezését.

a 20. §-hoz

A rendelkezés kiegészíti a személyi jövedelemadóról szóló törvénynek az egyéni vállalkozói jövedelem megállapításakor költségként figyelembe nem vehető kiadásokra vonatkozó szabályát. Ennek megfelelően az új adónem alapján fizetendő tételes adó, különadó és kiegészítő adó sem számolható el költségként az egyéni vállalkozói jövedelem megállapítása során.

a 21. §-hoz

A rendelkezés biztosítja, hogy az új adónem szerinti főfoglalkozású kisadózó társadalombiztosítási ellátásainak alapjául szolgáló, törvényben meghatározott összeget az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset meghatározása során keresetként, jövedelemként figyelembe kelljen venni. Ezáltal az új KATA alapján megszerzett ellátási alap a nyugdíj összegének megállapításakor is érvényesül.

a 22. §-hoz

A rendelkezés a mozgóképről szóló törvényben egészíti ki az új adónemre történő hivatkozást.

a 23. §-hoz

A rendelkezés a természetes személyek adósságrendezéséről szóló törvény alkalmazásában köztehernek minősíti az új KATA alapján fizetendő tételes adót, különadót és kiegészítő adót, biztosítva e kötelezettségek megfelelő kezelését az adósságrendezési eljárásban.

a 24. §-hoz

A rendelkezés az adózás rendjéről szóló törvény szerinti, a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programból származó támogatásokkal összefüggő adatszolgáltatást kiterjeszti az új KATA-t alkalmazó egyéni vállalkozókra. Ennek keretében az állami adó- és vámhatóság a kincstár részére adatot szolgáltat többek között a kisadózó biztosítási jogviszonyának fennállásáról és szüneteléséről, valamint a fizetendő tételes adó összegéről és egyenlegéről.

a 25. §-hoz

A rendelkezés a kisadózó tételesadó-fizetési kötelezettségéhez kapcsolódó végrehajtható okirat meghatározását pontosítja.

a 26. §-hoz

A rendelkezés a szociális hozzájárulási adóról szóló törvényben vezeti át az új adónemre vonatkozó hivatkozást.

a 27. §-hoz

A rendelkezés e törvény társadalombiztosítási szabályaival összhangban módosítja a Tbj.-t. Rögzíti, hogy az e törvény szerinti főfoglalkozású kisadózó biztosítotttnak minősül, továbbá hogy az utána fizetendő, társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettséget is kiváltó közteher teljesítésére e törvény szabályai irányadók. A módosítás rendezi továbbá a főfoglalkozású kisadózó biztosítási kötelezettségéhez kapcsolódó bejelentés szabályait is.

a 28. §-hoz

A rendelkezés a kiskereskedelmi adóról szóló törvényben vezeti át az új adónem elnevezését.

a 29-30. §-hoz

A 2027. január 1 - 2028. december 31. közötti időszakban a Kata tv. és e törvény párhuzamosan alkalmazható, a Kata tv-t azonban csak azok az egyéni vállalkozók alkalmazhatják, akik már 2026. december 31-én annak hatálya alá tartoztak. Ez azt jelenti, hogy a régi KATA-t csak azok

a főfoglalkozású egyéni vállalkozók alkalmazhatják, akik már korábban is ezen adózási mód szerint teljesítették adókötelezettségüket, vagyis kifizető részére nem számláznak.

Nincs akadálya annak, hogy a régi KATA-t alkalmazó kisadózó már 2029. január 1-je előtt átjelentkezzen e törvény hatálya alá. Ezt az állami adó- és vámhatóság felé megtett bejelentésében bármikor megteheti. Az új adóalanyiság a bejelentést követő hónap első napjával jön létre.

A régi szabályok változatlanul 18 millió forint éves bevételig alkalmazhatók, az azt meghaladó bevétel után 40 százalékos mértékű különadót kell fizetni. A régi szabályokat alkalmazó egyéni vállalkozók – a taxiszoigálatást végző egyéni vállalkozók kivételével – továbbra sem számlázhatnak kifizető részére.

Két lépcsőben emelkedik a fizetendő tételes adó: 2027. január 1-jétől havi 75 ezer forintra, 2028. január 1-jétől pedig havi 100 ezer forintra. A tételes adó emelésével arányosan emelkedik a kisadózót megillető társadalombiztosítási ellátások alapja is: a jelenlegi havi 108 ezer forintról 2027. január 1-jétől 161 ezer forintra, 2028. január 1-jétől pedig 215 ezer forintra.